

**UCHWAŁA NR XXI/218/2020
RADY MIEJSKIEJ INOWROCŁAWIA**

z dnia 24 lutego 2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
za 2019 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2019 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Inowrocławia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski

Załącznik do uchwały Nr XXI/218/2020

Rady Miejskiej Inowrocławia

z dnia 24 lutego 2020 r.

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2019 roku

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zadania własne gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2019 r. realizowane były w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wprowadzonego uchwałą nr VIII/71/2019 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 25 marca 2019 r. Koordynacją i realizacją Programu zajmował się Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu pod nadzorem merytorycznym Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta Inowrocławia. W realizację Programu zaangażowani byli: pedagodzy szkolni, nauczyciele, terapeuci uzależnień, psychologowie, prawnicy, pracownicy opieki społecznej, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja, straż miejska oraz organizacje pozarządowe. Zadania ujęte w Programie w spójny sposób ukierunkowano na przeciwdziałanie uzależnieniom występującym na terenie miasta Inowrocławia.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na samorząd obowiązek realizacji zadań, określonych w art. 4¹ ww. ustawy. Obejmują one w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii w art. 10 określa zadania własne gminy w szczególności jako:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Zadania określone w ww. ustawach w znacznej części pokrywają się, co uzasadniło ujęcie ich w jednym Programie. Cele operacyjne Programu to ograniczenie występowania problemów związanych z używaniem, nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zapewnienie mieszkańcom Miasta Inowrocławia dostępu do bezpłatnych świadczeń psychologicznych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych w związku z problemami uzależnień.

Program zrealizowano w następujących obszarach:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz dotkniętych przemocą w rodzinie

Badania dowodzą, że skuteczność terapii uzależnienia od alkoholu zależy w dużym stopniu od nieprzerwanego zaangażowania pacjentów w trwające do 24 miesięcy programy terapeutyczne. Nie tylko czas trwania, ale przede wszystkim obszary pracy terapeutycznej, decydują o kompleksowości i ciągłości opieki.

Najczęściej na całość leczenia składają się: program podstawowy, trwający od 6 do 8 tygodni w oddziałach całodobowych i dziennych lub ok. 6 miesięcy w placówkach ambulatoryjnych, którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo, a także program ponadpodstawowy (utrwalający zmianę) oraz program dalszego zdrowienia (pogłębiony), trwające od czasu ukończenia programu podstawowego, od 12 do 18 miesięcy. Ich celem jest nauka zapobiegania nawrotom czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie bez alkoholu z emocjami, relacjami, zadaniami życiowymi oraz rozwój osobisty. Łączny czas, niezbędny do przeprowadzenia skutecznej terapii uzależnienia od alkoholu, to 18 – 24 miesiące.

1. W ramach tego obszaru w Oddziale Terapii Uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu zrealizowano zadania, które zakładały niesienie pomocy osobom nadużywającym i uzależnionym od środków psychoaktywnych oraz członkom ich rodzin. Ponadto przeprowadzono m.in. programy pomocy dla młodzieży, par i rodzin będących w kryzysie (grupa docelowa). Pomocy udzielono w formie: konsultacji i poradnictwa, pomocy psychologicznej, diagnozy psychologicznej (intelektualnej, psychosomatycznej, neuropsychologicznej, osobowościowej), psychoterapii indywidualnej i grupowej, pomocy psychiatrycznej – farmakoterapii oraz terapii rodzinnej i terapii par.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w Oddziale Terapii Uzależnień skorzystało 628 osób – 267 kobiet i 361 mężczyzn, w tym 27 osób nieletnich. Ogółem terapeuci przeprowadzili 2771 sesji indywidualnych i spotkań grupowych. Najlicniejszą grupę odbiorców stanowiły osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków (334), osoby cierpiące na zaburzenia nastroju i zaburzenia osobowości (84), osoby współuzależnione (61), rodzice z problemami wychowawczymi (37). Dość często zgłaszały się osoby z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików (20) oraz adolescenti z problematyką okresu dojrzewania, osobowości bądź związaną z nadużywaniem substancji psychoaktywnych (27). Mniej licznie z pomocy korzystali rodzice dzieci i młodzieży uzależnionej lub nadużywającej alkoholu lub narkotyków (12), osoby nadużywające alkoholu i narkotyków (7), małżeństwa (2), osoby z uzależnieniem behawioralnym (2), sprawcy przemocy (1), ofiary przemocy (2). Łącznie przeprowadzone zostały 603 konsultacje dla 282 osób, 1511 sesji terapii indywidualnej dla 112 osób, 232 spotkania grupowe z udziałem 88 osób. Z pomocy psychologicznej skorzystało 47 osób w trakcie 188 sesji indywidualnych, z pomocy psychiatrycznej 95 osób w trakcie 219 konsultacji, z terapii par 4 osoby w trakcie 18 sesji terapeutycznych.

Spośród pacjentów Oddziału Terapii Uzależnień 18 osób zostało skierowanych na oddziały detoksykacyjne oraz stacjonarne leczenie odwykowe lub psychiatryczne. Wskazaniem do takiej formy leczenia był zły stan psychosomatyczny bądź brak umiejętności dotrzymania warunków kontraktu terapeutycznego w trybie ambulatoryjnym, głównie przez łamanie abstynencji. Placówki, do których wystawiono skierowania to: Szpital dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Świeciu, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie, Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych w Szpitalu w Radziejowie, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu, Centrum Medyczne Gizińscy w Bydgoszczy – Oddział Psychiatryczny, Klinika Psychiatrii Szpitala Uniwersyteckiego im. Jurasza w Bydgoszczy. W punkcie informacyjno-konsultacyjnym udzielono pomocy 175 osobom (101 kobiet, 74 mężczyzn). Zgłaszanymi obszarami problemowymi były: problem alkoholowy lub narkotykowy bliskiej osoby, współuzależnienie, przemoc w rodzinie, psychoterapia Dorosłych Dzieci Alkoholików, problemy małżeńskie, problemy wychowawcze, utrata prawa jazdy za prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu, uzależnienia behawioralne. Zainteresowani pytali głównie o formy i metody leczenia oraz placówki, w których mogliby uzyskać pomoc.

2. Działalność punktu konsultacyjno-informacyjnego (okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.)

kategoria	kobieta	mężczyzna	ogółem
alkohol	23	29	52
narkotyki	14	11	25
dopalacze	10	11	21

współzależnienie	16	0	16
rodzice małoletnich dzieci	9	9	18
kierowcy	5	1	6
terapia par	12	4	16
psychoterapia indywidualna – DDA, inne zaburzenia	5	8	13
przemoc	6	0	6
uzależnienia behawioralne	1	1	2
ogółem	101	74	175

3. Formy pomocy grupowej:

1) Grupa psychoedukacyjna dla osób uzależnionych. Spotkania odbywały się raz w tygodniu, po dwie godziny. Cały cykl obejmował realizację 12 tematów. Udział w nich stanowił niezbędny warunek przejścia do kolejnego etapu terapii. Celem zajęć było zdobywanie wiedzy na temat mechanizmów uzależnienia, w tym nauka odmawiania, zdobywanie wiedzy na temat wpływu uzależnienia na życie rodzinne i inne obszary funkcjonowania społecznego, autodiagnoza i identyfikacja z problemem. Ponadto spotkania grupowe stwarzały okazję do nawiązywania relacji interpersonalnych i trenowania bycia z innymi na trzeźwo (48 osób – 4 kobiety i 44 mężczyzn).

2) Grupa zadaniowa dla osób uzależnionych. Spotkania odbywały się raz w tygodniu, po dwie godziny. Udział w grupie trwał minimum pół roku (uzależniony był od możliwości indywidualnych pacjenta, czasami wydłużony do 12 miesięcy). Zadania realizowane przez uczestników wynikały z Indywidualnych Programów Terapii, opracowywanych z terapeutą prowadzącym. Celem spotkań była praca nad destrukcją w różnych obszarach życia, rozbijanie psychologicznych mechanizmów uzależnienia, uzyskanie wsparcia od innych, autodiagnoza w zakresie funkcjonowania w relacjach społecznych, zapobieganie nawrotom (10 osób – 4 kobiety i 6 mężczyzn).

3) Trening relaksacyjny z elementami treningu uważności odbywał się co tydzień, trwał godzinę. Jego główne cele to nabycie wiedzy na temat stresu i jego wpływu na organizm, trenowanie bycia w stanie relaksu, nabycie umiejętności rozluźniania mięśni i odreagowywania napięć. Zajęcia miały też stanowić alternatywę do picia i zażywania narkotyków, jako sposobów radzenia sobie z emocjami i spędzania czasu wolnego (15 osób – 9 kobiet i 6 mężczyzn).

4) Zajęcia warsztatowe odbywały się cyklicznie. Były przeznaczone dla pacjentów uzależnionych i pacjentów z inną problematyką. Miały na celu zapobieganie nawrotom picia lub brania narkotyków, poprzez nabywanie wiedzy i umiejętności radzenia sobie z emocjami, rozwiązywania problemów, konfliktów interpersonalnych i intrapsychicznych (40 osób).

4. Współpraca z zakładami lecznictwa odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych

Skierowania na oddziały detoksykacyjne lub na leczenie w trybie stacjonarnym:

Lp.	Placówki, do których wystawiono skierowania	Liczba pacjentów
1.	Szpital dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Świeciu – Oddział Terapii Uzależnień, Oddział Detoksykacji	2
2.	SPZOZ w Radziejowie Oddział Terapii Uzależnień, Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych	3

3.	Centrum Medyczne Gizińscy w Bydgoszczy – Oddział Psychiatryczny	1
4.	WOTUIW – Ośrodek Terapii Uzależnień w Toruniu	3
5.	Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie – Oddział Detoksykacyjny i Oddział Leczenia Uzależnień	7
6.	Klinika Psychiatrii Szpitala Uniwersyteckiego im. Jurasza w Bydgoszczy	2
Razem		18

5. Organizacja i finansowanie superwizji klinicznej pracowników

Podczas superwizji analizowano problemy merytoryczne lub osobiste trudności terapeuty występujące w jego pracy. Są one ze sobą powiązane, ponieważ przekonania terapeuty czy emocje przeżywane wobec pacjenta mogą utrudniać postępowanie już na etapie diagnozowania. Oczywiście korzyścią zawodową, jaką terapeuci wynieśli z superwizji, było uzyskanie lepszego wglądu w trudności pojawiające się w ich pracy. Efektem tej analizy stała się nowa perspektywa widzenia danego problemu. Dało to możliwość dokonania trafniejszej diagnozy i przyjęcia lepszej strategii terapeutycznej. W niektórych momentach przyglądanie się warsztatowi pracy jednego terapeuty uświadomiło innym istnienie u nich podobnych problemów. Wspólna praca podczas superwizji pomogła znaleźć ich przyczyny i pomysły na rozwiązanie. Superwizje prowadzili członkowie Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz Zespół Psychoterapeutyczno-Szkoleniowy „Terapeutica” z Bydgoszczy.

6. Dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników

W 2019 r. dofinansowano szkolenia pracowników w następującym zakresie:

- 1) „Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2018 r.” – 1 osoba;
- 2) „Nastolatek z depresją w szkole” – 1 osoba;
- 3) „Samouszkodzanie i zachowania autoagresywne u młodzieży – czy na pewno moda” – 1 osoba;
- 4) konferencja szkoleniowa poświęcona tematyce skutecznych strategii profilaktycznych i profilaktyki picia alkoholu przez młodzież – 1 osoba;
- 5) szkolenia z zakresu bhp i ppoż. – 4 osoby;
- 6) konferencja „Trening uważności (mindfulness) jako metoda zapobiegania nawrotom w uzależnieniu” – 2 osoby;
- 7) konferencja gminna dla pracowników świetlic socjoterapeutycznych, wykład „Gry logiczne w edukacji dzieci”, warsztaty gier matematyczno-logicznych „Kreatywny rodzic, nauczyciel. Coś z niczego” – 2 osoby;
- 8) „Między Lwem a Pogromcą. Profilaktyka i terapia behawioralna dla realizatorów programów profilaktycznych” – 1 osoba;
- 9) podniesienia kwalifikacji w ramach stażu psychoterapeutycznego na Oddziale Dziennym Psychiatrycznym;
- 10) programu „Przyjaciele Zippiego” – 3 osoby;

11) podniesienia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w superwizji grupowej w Ośrodku Psychoterapii Psychodynamicznej – 1 osoba.

Rezultaty:

- zwiększanie dostępności i skuteczności nowoczesnych metod specjalistycznej pomocy skierowanej do osób uzależnionych i współuzależnionych dla osiągnięcia poprawy zdrowia, trwałej abstynencji, nabycia umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów rodzinnych,

- zwiększanie kompetencji osób pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, ofiarami i sprawcami przemocy oraz z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych.

Wskaźniki realizacji celu i sposoby pomiaru:

- liczba udzielonych specjalistycznych porad/konsultacji, liczba przeprowadzonych indywidualnych konsultacji specjalistycznych/zajęć terapeutycznych, liczba spotkań grupowych, liczba przeprowadzonych interwencji w sytuacji zagrożenia dziecka,

- odsetek pacjentów, którzy zrealizowali indywidualny program terapeutyczny czy pomocy psychologicznej, opracowany dla nich przez zespół lekarzy i psychoterapeutów,

- liczba osób dorosłych korzystających z pomocy, liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą, liczba osób udzielających pomocy, liczba miejsc pomocy na terenie Miasta, weryfikacja na podstawie dokumentacji i rejestru pacjentów,

- ilość pacjentów uczestniczących w programach,

- liczba przeszkolonych specjalistów, terapeutów i instruktorów terapii uzależnień,

- ilość miejsc pomocy na terenie Miasta, w tym klubów abstynenckich i grup AA.

Metody profilaktyki w tym obszarze (tzw. wskazującej) obejmują stosowanie takich form jak: treningi umiejętności społecznych dla młodzieży, treningi umiejętności wychowawczych dla rodziców i nauczycieli, wywiad motywujący, terapia poznawczo-behawioralna, terapia rodzin.

Realizatorzy działań profilaktyki wskazującej wymagają specjalistycznego przygotowania w zakresie pomocy psychologicznej lub terapii. Realizatorami programów są psychologowie kliniczni, psychoterapeuci, pracownicy socjalni itp. Programy te wymagają często interdyscyplinarnej współpracy przedstawicieli wielu instytucji pomocowych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Świetlice Socjoterapeutyczne prowadzone przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu to placówki wsparcia dziennego, których oferta jest skierowana do dzieci i młodzieży z Inowrocławia. Podejmowane przez Ośrodek działania skupiały się na prowadzeniu programu socjoterapeutycznego, a także realizacji zadań opiekuńczych, edukacyjnych i wychowawczych. Głównym celem działalności świetlic było wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych, danie szansy na zdrowy rozwój, odzyskanie poczucia bezpieczeństwa, ale również na rozwój kreatywności i drzemiących w nich talentów.

1. Świetlice socjoterapeutyczne

W ramach tego obszaru prowadzono 4 świetlice socjoterapeutyczne:

- „Motylek” przy ul. Słonecznej 20,
- „Świetlik” przy ul. Kasztelańskiej 22,
- „Kasztanek” przy ul. Macieja Wierzbńskiego 11,
- „Tygrysek” przy ul. Armii Krajowej 16.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pobyt dzieci w świetlicach jest dobrowolny (chyba że do placówki skieruje sąd) i nieodpłatny. W praktyce oznaczało to, że o nabór podopiecznych zabiegała kadra pracująca w placówkach, w szczególności kierownik oraz wychowawcy. By dotrzeć do rodzin i dzieci najbardziej potrzebujących współpracowano z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, pedagogami oraz psychologami szkolnymi, a jeżeli było to potrzebne, z kuratorem odpowiadającym za daną rodzinę oraz dzielnicowym.

Każda grupa w prowadzonych przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień świetlicach liczyła maksymalnie 25 osób. Adresatami zajęć proponowanych przez świetlice byli uczniowie inowrocławskich szkół podstawowych oraz szkół średnich (dzieci i młodzież od 7 do 18 roku życia). Do świetlic podopieczni zostali skierowani przez pedagogów i psychologów szkolnych, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, asystentów rodziny oraz na indywidualne wnioski rodziców.

Świetlice były otwarte we wszystkie dni robocze w godzinach od 14.00 do 19.00 od poniedziałku do piątku. Praca świetlic przebiegała według określonego planu:

- 14.00 – 16.00 – odrabianie zadań domowych, praca nad wyrównaniem zaległości szkolnych;
- 16.00 – 17.00 – posiłek;
- 17.00 – 19.00 – zajęcia specjalistyczne (socjoterapeutyczne, informatyczne, muzykoterapia, modelarskie, sportowe, arteterapia, taneczne, logopedyczne, dydaktyczno-wyrównawcze).

W czasie ferii zimowych i półkolonii letnich świetlice funkcjonowały w godzinach 10.00 – 15.00. Podczas zajęć odbywających się na terenie świetlicy pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie przebywało nie więcej niż 15 podopiecznych, dlatego poza wychowawcą głównym opiekę nad dziećmi sprawował specjalista prowadzący zajęcia lub wychowawca wspierający.

W 2019 roku do świetlic uczęszczało 141 dzieci, w tym 77 dziewczynek i 64 chłopców. Byli to uczniowie szkół podstawowych (121 osób) oraz szkół średnich (20 osób). W większości dzieci kierowane były do świetlic przez pracowników socjalnych (51 skierowań) oraz pedagogów szkolnych (48 skierowań). W pozostałych przypadkach dziecko trafiało do świetlicy na wniosek rodziców (39 skierowań), asystentów rodziny (2 skierowania) oraz opiekunów prawnych (1 skierowanie). Główne przyczyny skierowania do świetlic to: trudności w nauce (107 osób), problemy alkoholowe w rodzinie (22 osoby), konieczność zapewnienia dzieciom opieki, rozwoju zainteresowań oraz odpowiedniego zagospodarowania czasu wolnego.

1) Cele i zadania świetlic socjoterapeutycznych

W okresie sprawozdawczym świetlice realizowały cel założony w regulaminie, czyli wspierały rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielały pomocy dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju. Świetlice zapewniły m.in. opiekę wychowawczą, pomoc w nauce, umożliwiały rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, stwarzały warunki do stymulowania rozwoju dziecka oraz eliminowania zaburzeń zachowania. Prowadziły indywidualną diagnozę dziecka, jego sytuacji rodzinnej i szkolnej. Ścisłe współpracowały z rodzicami lub opiekunami prawnymi dziecka w zakresie diagnozowania potrzeb, planowania pomocy, monitorowania procesu pomagania (konsultacje wychowawcy z rodzicami). Organizowały spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami lub opiekunami dziecka. Prowadziły oddziaływania korekcyjne, terapeutyczne, kompensacyjne i profilaktyczne (indywidualne i grupowe), zajęcia edukacyjno-wychowawcze, w tym: pomoc w nauce, umożliwianie rozwoju zainteresowań, organizację zabaw i spotkań okolicznościowych. Udzielały wsparcia rodzinom przeżywającym kryzysy (spotkania indywidualne z dziećmi i rodzicami, pomoc psychologiczna). Współpracowały z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoła – pedagog szkolny, wychowawca klasy).

2) Dokumentacja świetlic socjoterapeutycznych to:

- a) regulamin świetlicy, który określa zasady korzystania ze świetlicy przez wychowanków, zawiera prawa i obowiązki wychowanków, zasady bezpieczeństwa,
- b) harmonogram zajęć, uwzględniający działania zaplanowane do realizacji na dany dzień, tydzień, miesiąc i rok,
- c) indywidualne karty zgłoszenia prowadzone dla każdego dziecka, które zawierają istotne informacje o dziecku,
- d) kontrakt zawierany z dzieckiem,
- e) kontrakt zawierany z rodzicami lub opiekunami prawnymi,
- f) diagnoza indywidualna każdego podopiecznego,
- g) diagnoza grupy,
- h) dziennik zajęć.

Za przygotowywanie oraz prowadzenie dokumentacji odpowiedzialni byli kierownik oraz wychowawcy.

3) Metody i formy pracy:

Podczas zajęć prowadzonych w świetlicach stosowano różne metody pracy z grupą. W zależności od potrzeb podopieczni angażowani byli w: pracę w grupach, dyskusje, krąg uczuć, przygotowanie scenek, burzę mózgów, gry i zabawy, rundki, twórczość plastyczną, aktywność ruchową, konkursy, zabawy przy muzyce, twórczość modelarską, prace manualne, zajęcia kulinarne.

Podstawowe formy pracy świetlicy:

- edukacyjne: odrabianie lekcji, wyrównywanie zaległości w nauce, reedukacja,
- zajęcia rozwojowe, obejmujące tematykę promocji zdrowia, profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy oraz ryzykownym zachowaniom,
- organizowanie dzieciom czasu wolnego: gry i zabawy, wycieczki, inne formy aktywnego spędzania czasu oraz uczestnictwo w życiu kulturalnym i społecznym, np. koncerty, wystawy,
- wspierające rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci: plastyczne, taneczne, modelarskie itp.,
- zwiększające kulturę osobistą, np. nauka zasad zachowania przy stole, nauka higieny,
- rozwijające sprawność fizyczną: gry zespołowe, zabawy zręcznościowe, nauka pływania – realizowane podczas zajęć sportowych,
- działania na rzecz środowiska lokalnego, np. współpraca z instytucjami oraz organizacjami działającymi na rzecz innych,
- współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- współpraca ze szkołami, pracownikiem socjalnym oraz innymi osobami i instytucjami, w zależności od potrzeb dziecka.

4) Zajęcia realizowane w świetlicach

W roku sprawozdawczym w świetlicach realizowano następujące zajęcia specjalistyczne:

Socjoterapia

Zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone były we wszystkich świetlicach, w oparciu o program pracy socjoterapeutycznej „Jesteśmy razem”, który został przygotowany przez wychowawców – socjoterapeutów pracujących w świetlicach. Głównym celem programu była poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży poprzez budowanie pozytywnych kontaktów interpersonalnych oraz rozwijanie czynników chroniących przed pojawieniem się zachowań ryzykownych. Bardzo cennym aspektem programu była funkcja edukacyjno-informacyjna w zakresie profilaktyki uzależnień.

Logopedia

Zajęcia logopedyczne, które prowadzono w trzech świetlicach („Świetlik”, „Motylek”, „Tygrysek”), zmierzały do usunięcia lub zminimalizowania zaburzeń artykulacyjnych. Obejmowały zarówno profilaktykę (zajęcia grupowe), jak i terapię logopedyczną (zajęcia w małych zespołach, parach lub indywidualne). Logopeda utrzymywał stały kontakt z rodzicami dzieci, dzięki czemu praca z dzieckiem mogła być kontynuowana w domu. Logoterapią objęto 19 podopiecznych.

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz korepetycje

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze realizowano w trzech świetlicach („Świetlik”, „Motylek”, „Tygrysek”). Praca z dziećmi opierała się głównie na programie własnym reedukatora „Trening językowy jako sposób na pokonywanie trudności w nauce w przypadku zaburzeń percepcyjnych” oraz na „Ćwiczeniach ułatwiających naukę czytania i pisanie dla uczniów klas młodszych” Janiny Mickiewicz. Celem prowadzonych zajęć było stopniowe usuwanie wielorakich przyczyn trudności w uczeniu się. Ćwiczenia dostosowane były do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci.

Korepetycje prowadzono w świetlicy „Kasztanek” z zakresu takich przedmiotów jak matematyka, fizyka oraz język francuski. Zajęcia z matematyki i fizyki odbywały się w wymiarze 4 godzin tygodniowo, natomiast z języka francuskiego w wymiarze 2 godzin tygodniowo przez 2 miesiące.

Zajęcia z wychowania fizycznego, basen

Zajęcia sportowe odbywały się we wszystkich świetlicach regularnie – raz w tygodniu przez dwie godziny. Głównym celem tych zajęć było oddziaływanie wychowawcze poprzez wdrożenie podopiecznych do przestrzegania zasad współżycia zespołowego, kształtowanie samodyscypliny, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo oraz propagowanie zasad „czystej gry”.

Arteterapia

Zajęcia plastyczne odbywały się we wszystkich świetlicach regularnie – raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin. Formy oraz techniki pracy dostosowywano do wieku i możliwości dzieci, wdrażano też zupełnie nowe, niekonwencjonalne metody. Głównym celem zajęć było pobudzenie do samodzielnej, twórczej aktywności, rozwijanie wyobraźni, rozładowanie napięcia emocjonalnego oraz kształtowanie umiejętności pracy indywidualnej i współdziałania w grupie.

Muzykoterapia

Zajęcia muzyczne w pierwszym półroczu odbywały się w dwóch świetlicach („Świetlik”, „Motylek”), regularnie – raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin. W drugim półroczu nastąpiła zmiana i wprowadzono je do wszystkich świetlic. Głównym celem było kształcenie wrażliwości i wyobraźni muzycznej, rozwijanie muzykalności dzieci oraz umiejętności współpracy grupowej. W zależności od potrzeb zajęcia miały wyciszać dzieci, rozładować napięcia emocjonalne, łagodzić lęki i frustracje albo pobudzać i dodawać energii.

Zajęcia komputerowe

Zajęcia komputerowe w pierwszym półroczu odbywały się w czterech świetlicach regularnie – raz w tygodniu, z wykorzystaniem stacjonarnych stanowisk komputerowych. W drugim półroczu z zajęć korzystały tylko dzieci ze świetlicy „Świetlik” w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Celem było przygotowanie dzieci do posługiwania się komputerem i technologią informatyczną oraz uwrażliwienie ich na zagrożenia związane z nadmiernym korzystaniem z komputera.

Zajęcia manualne z wychowawcą

Zajęcia manualne odbywały się we wszystkich świetlicach, kilka razy w miesiącu. Obejmowały różne aktywności, m.in. quilling, eksperymenty naukowe, teatr cieni. Dawały one szansę na poznanie nowych form twórczości, pobudzenie wyobraźni i kreatywności.

Zajęcia modelarskie

Zajęcia modelarskie odbywały się w trzech świetlicach („Świetlik”, „Motylek”, „Tygrysek”). Głównym ich celem było rozwijanie wyobraźni i aktywności twórczej dzieci. Prowadzący wdrażał przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przy posługiwaniu się narzędziami, wprowadzał nowe techniki obrabiania materiałów oraz rozwijał umiejętności opracowywania własnych planów budowy modeli.

Zajęcia taneczne – zumba

Zajęcia te prowadzone były w świetlicy „Kasztanek” od początku roku szkolnego w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Sporadycznie korzystali z nich także podopieczni pozostałych świetlic. Celem było przełamywanie nieśmiałości, rozwijanie otwartości oraz świadomości własnego ciała.

Zajęcia kulinarne

Prowadzono je we wszystkich świetlicach od września. Podopieczni pod okiem wychowawców przygotowywali samodzielnie proste posiłki. Głównym celem zajęć kulinarnych było rozwijanie i kształtowanie umiejętności potrzebnych do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego przez uczestników.

5) Wydarzenia oraz uroczystości świetlicowe.

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z przyjętym harmonogramem pracy, miały miejsce następujące uroczystości i wydarzenia świetlicowe:

- styczeń – ferie zimowe w świetlicy

Ferie świetlicowe trwały pięć dni, w tym czasie świetlice pracowały w godzinach 10.00 – 15.00. Na każdy dzień zaplanowano inną aktywność. Podopieczni korzystali z takich atrakcji jak: kino świetlicowe, wykonywanie tęczowych butelek, zajęcia kulinarne, zajęcia tematyczne dotyczące różnych krajów świata, projektowanie koszulek, wykonywanie piankowych i mozaikowych obrazków, korzystanie z krytej pływalni.

- luty – Przegląd Twórczości Artystycznej Dzieci ze Świetlic Socjoterapeutycznych Miasta Inowrocławia

Impreza odbyła się w Teatrze Miejskim. Poza świetlicami prowadzonymi przez Ośrodek Profilaktyki uczestniczyła w nich także prowadzona przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka świetlica „Niezapominajka”. Podopieczni, podzieleni na kategorie wiekowe, rywalizowali w konkurencji tańca, śpiewu, playback show, recytacji. Konkurs plastyczny miał charakter zespołowy. Każda ze świetlic przygotowywała manekina symbolizującego dziedzinę, w której mogła rozwijać swoje pasje i talenty.

- marzec – Półfinał Konkursu Pięknego Czytania, Czytania ze Zrozumieniem oraz Logicznego Myślenia

Celem półfinału było wyłonienie w każdej placówce kilkoro dzieci, które reprezentowały swoją świetlicę podczas międzyświetlicowego finału.

- kwiecień - Finał Konkursu Pięknego Czytania, Czytania ze Zrozumieniem oraz Logicznego Myślenia

Rywalizacja reprezentantów świetlic o tytuł Mistrza Pięknego Czytania odbyła się w pomieszczeniach świetlicy „Kasztanek”. Dzieci zmierzyły się w czterech kategoriach wiekowych. Konkurs podzielony był na dwa etapy. W pierwszym podopieczni prezentowali umiejętność pięknego czytania. Drugi etap polegał na rozwiązaniu testu sprawdzającego umiejętność czytania ze zrozumieniem i testu logicznego myślenia. Zwycięzcy otrzymali nagrody w postaci dyplomów, książek, gier edukacyjnych oraz biletów do kina.

- maj - Festyn Rodzinny z ekologią w tle

Rodzinna impreza, połączona z obchodami Dnia Dziecka, zorganizowana została wspólnie z Zespołem Szkół Chemiczno-Elektronicznych w Inowrocławiu. Celem festynu była edukacja ekologiczna i integracja przy wspólnej zabawie. Początek imprezy to część artystyczna, w tym m.in. wywiad z Matką Ziemią czy wspólne śpiewanie piosenek. Wśród atrakcji pojawiły się quizy na temat ekologii, zmagania sportowe, stanowiska przygotowywania karmników dla ptaków, sadzenia kwiatów, malowania na szkle, malowania twarzy, rysowania karykatury oraz stoisko z watą cukrową.

- czerwiec – Bieg Patrolowy z zakończeniem roku szkolnego

Zakończenie roku szkolnego zostało połączone z Biegiem Patrolowym ulicami Mątew. Po drodze na podopiecznych świetlic czekały różne zadania - układanie puzzli, quizy związane z ekologią, zgadywanki-rymowanki, czy stworzenie zasad bezpiecznych wakacji. Zabawa terenowa zakończyła się na Przystani Kajakowo-Żeglarskiej ZHR, gdzie zorganizowano ognisko, złożono podziękowania za wspólnie spędzony rok oraz nagrodzono „Superświetliczaków roku”.

- lipiec – półkolonie letnie

W okresie półkolonii letnich świetlice pracowały w godzinach 10.00 – 15.00. Zajęcia prowadzone były zarówno stacjonarnie w świetlicach, jak i poza nimi. Każdy dzień oferował inną formę aktywności. Dzieci korzystały z basenu miejskiego, placów zabaw, uczestniczyły w podchodach na terenie Parku Solankowego, piknikach, warsztatach kulinarnych, pieszych wycieczkach oraz zajęciach kreatywnych organizowanych przez wychowawców. Na zakończenie półkolonii letnich wybrały się do kina.

- lipiec – akcja „Świetlice w terenie”

„Świetlice w terenie” to akcja promocyjna Miejskich Świetlic dla Dzieci. W ciągu jednego tygodnia w godzinach 11.00 – 14.00 na placach zabaw „Żyrafa”, „Skate Park” oraz w Solankach wychowawcy świetlic prowadzili zajęcia dla przebywających tam dzieci, które mogły m.in. budować ze słomek konstrukcyjnych, grać w mega memory, twistera czy malować farbami witrażowymi. Przygotowano także łamigłówki z nagrodami.

- lipiec – kolonie letnie

Wyjazdy na kolonie uczą współdziałania, współpracy, uczynności, wspólnego radzenia sobie z trudnościami. Sprzyjają przyswajaniu przez dzieci umiejętności kulturalnego zachowania w miejscach publicznych, środkach komunikacji, obiektach zabytkowych, w lesie, a także w różnych sytuacjach społecznych. W roku 2019 wychowankowie świetlic (45 osób) spędzili, w ramach kolonii letnich, 6 dni w Ośrodku Wypoczynkowym w Oćwiece.

Cele kolonii: lekcja alternatywnych form spędzania czasu wolnego, stworzenie warunków do odreagowania napięć, integracja wszystkich świetlic, rozwijanie samodzielności, nauka współdziałania, współpracy, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych, relaks, wypoczynek.

Formy zajęć: gry i zabawy na świeżym powietrzu, wycieczki piesze ukierunkowane na poznawanie terenu, turnieje sportowe, zajęcia socjoterapeutyczne, wycieczki autokarowe, plażowanie, nauka pływania pod okiem ratownika, ogniska, konkursy, np. konkurs czystości pokoi, miss i mister kolonii itp., warsztaty kulinarne, dyskoteki, wieczór legend, spotkanie z przyrodnikiem.

Program kolonii został tak opracowany, aby maksymalnie wykorzystać ofertę Ośrodka oraz pozostawić dzieciom i młodzieży szansę na samodzielne zagospodarowanie czasu. Kadre wypoczynku stanowili kierownik oraz wychowawcy na co dzień pracujący w świetlicach – 4 osoby. Dawało to dzieciom poczucie bezpieczeństwa w nowych dla nich warunkach.

- wrzesień – promocja świetlic w środowisku lokalnym

W pierwszych tygodniach września wychowawcy oraz kierownik świetlic prowadzili akcje promocji świetlic poprzez współpracę ze szkołami (udział w zebraniach z rodzicami), pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz rozdawanie ulotek i plakatów na terenie miasta.

- wrzesień – impreza integracyjna świetlic pn. „W krainie Bajek i Baśni”

Gospodarzem spotkania integracyjnego w roku 2019 była świetlica „Kasztanek”. Podopieczni rywalizowali ze sobą w różnych konkurencjach sportowych i wiedzy, wykonywali grupowe prace plastyczne oraz brali udział w zabawach tanecznych.

- październik – „Bajkowa Spartakiada Sportowa”

Motywy przewodnim spotkania był świat bajek. Poza świetlicami prowadzonymi przez Ośrodek Profilaktyki uczestniczyła w nim także prowadzona przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka świetlica „Niezapominajka”. Wszystkie konkurencje rozegrane przez uczestników odbywały się w konwencji zabaw związanych z motywem przewodnim. Wszystkie uczestniczące drużyny otrzymały dyplomy, puchary oraz nagrody.

- listopad – zabawa andrzejkowa

Zabawa andrzejkowa odbyła się w pomieszczeniach świetlicy „Kasztanek”. Podopieczni świetlic uczestniczyli w zabawach przy muzyce, konkursach oraz wróżbach przygotowanych przez wychowawców.

- grudzień – mikołajki z Panem Prezydentem pn. „Święty Mikołaj i zamieszanie w krainie bajek”

Mikołajki z Panem Prezydentem odbyły się w Teatrze Miejskim. Podopieczni oraz wychowawcy świetlic, wraz ze świetlicą „Niezapominajka” prowadzoną przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, przygotowali wspólne przedstawienie jasełkowe. Na koniec uroczystości wszyscy podopieczni otrzymali okolicznościowe upominki.

- grudzień – wigilie świetlicowe

W 2019 roku wigilie odbyły się indywidualnie w każdej świetlicy. Dla podopiecznych przygotowana została kolacja wigilijna, słodki poczęstunek oraz prezenty.

- grudzień – odwiedziny na oddziale dziecięcym Szpitala Wielospecjalistycznego im. dr. Ludwika Błazka

Po raz trzeci podopieczni świetlic udali się ze świąteczną wizytą do dzieci przebywających na oddziale dziecięcym szpitala w Inowrocławiu. Każdy mały pacjent otrzymał prezent. Jako wyposażenie szpitalnej świetlicy przekazano kilka gier planszowych.

- grudzień – finał akcji „Nakarm kota oraz psisko – wesprzyj schronisko”

Po raz kolejny podopieczni świetlic przekazali dary schronisku dla bezdomnych zwierząt w Inowrocławiu. Odebrał je weterynarz ze schroniska, który przygotował dla dzieci interesującą prelekcję.

6) Kadra i wolontariat

Kadrę pracującą w świetlicach stanowią odpowiednio wykształcone i przygotowane do pracy z dziećmi osoby. Jest to jeden z warunków skutecznego realizowania celów świetlicy socjoterapeutycznej. W świetlicach w 2019 roku zatrudnieni byli na etacie kierownik i 5 wychowawców. Cztero spośród wychowawców oraz kierownik posiadają wykształcenie w zakresie socjoterapii. Osoby te, poza codzienną pracą wynikającą z porządku dnia, realizowały w świetlicach program socjoterapeutyczny. Zajęcia specjalistyczne prowadzili odpowiednio przygotowani i wykształceni specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie – 8 osób. Zajęcia te realizowano w oparciu o plany pracy, przygotowane przez prowadzących i na początku roku szkolnego dostarczone kierownikowi świetlic. W razie potrzeby wychowawcy mogli korzystać z pomocy psychologa zatrudnionego w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Raz w miesiącu odbywały się cykliczne zebrania zespołu – suprewizje, podczas których omawiane były bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem placówek oraz pojawiające się trudności w pracy z podopiecznymi. Pod okiem superwizora wychowawcy wspólnie rozwiązywali problemy, które zaistniały w ciągu roku zarówno w pracy z dziećmi, jak i rodzicami, dzielili się obserwacjami oraz udzielali sobie wsparcia w wielu sytuacjach. Pracę świetlic wspomagali wolontariusze – 7 osób.

2. Warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców

W 2019 roku zrealizowano 5 warsztatów psychoedukacyjnych dla rodziców, zgodnie z poniższym harmonogramem:

Czas na realizację	Rodzaj zadania
marzec/kwiecień 2019 r.	Warsztat psychoedukacyjny dla rodziców nt. „Wystarczająco dobry rodzic”
kwiecień/maj 2019 r.	Warsztat psychoedukacyjny dla rodziców nt. „Psychologiczne potrzeby dziecka a problemy wychowawcze”
czerwiec/lipiec 2019 r.	Warsztat psychoedukacyjny dla rodziców nt. „Umiejętności wychowawcze wystarczająco dobrego rodzica”
październik 2019 r.	Warsztat psychoedukacyjny dla rodziców nt. „TU powstaje człowiek, budowanie „dobrej relacji” z dzieckiem”
grudzień 2019 r.	Warsztat psychoedukacyjny dla rodziców nt. „Kompetencje wychowawcze rodzica”

W warsztatach uczestniczyło w sumie 57 rodziców, w tym 45 matek i 12 ojców. Praca z jednym rodzicem, to praca z jednym systemem rodziny. Tak więc poprzez współpracę z rodzicem oddziaływano psychoedukacyjnie na kilkadziesiąt rodzinnych środowisk, zagrożonych patologicznymi mechanizmami. Zajęcia stały się miejscem ilustrującym bardzo zauważalny efekt separacji emigracyjnej w rodzinie. Głównie wiąże się to z nieobecnością ojców, którzy częściej wyjeżdżają za granicę w poszukiwaniu pracy oraz dużą liczbą rozwodów, separacji. Zrealizowano w sumie 125 godzin warsztatowych.

Odbiór zajęć utrzymany był na podobnym poziomie efektywności jak w poprzednich latach – ok. 80 – 90% uczestników zajęć stwierdziło znaczącą poprawę swojego rozumienia i oddziaływania na dziecko, co w efekcie przekłada się na poprawę ich wzajemnych relacji. Rodzice odzyskali lub poprawili swój wychowawczy wpływ i kontrolę nad wychowawczymi procesami na bardzo wysokim poziomie efektywności.

3. Pomoc prawna

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu udzielono pomocy prawnej w 72 przypadkach – zwykle 2 osobom w każdy piątek przez 52 tygodnie. O pomoc prawną zwracały się głównie (48 razy) kobiety – żony, partnerki lub matki alkoholików bądź narkomanów. Z pomocy prawnej skorzystało 24 mężczyzn. W 2019 r. przygotowano projekty 35 pism procesowych w sprawach cywilnych lub karnych i 3 pisma pozaprosowe:

- 1) 5 pozwów o alimenty;
- 2) 3 wnioski o ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu;
- 3) 3 wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych;
- 4) 3 pisma procesowe dotyczące usunięcia braków formalnych;
- 5) 2 oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania;
- 6) 2 wnioski o wydanie depozytu sądowego;
- 7) 2 pozwy o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami;

- 8) 2 pozwy o rozwód;
- 9) 2 wnioski o umorzenie należności dochodzonych w postępowaniu egzekucyjnym;
- 10) odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;
- 11) wniosek o skierowanie na leczenie psychiatryczne bez zgody uczestnika;
- 12) wniosek o pozbawienie władzy rodzicielskiej;
- 13) wniosek opiekuna prawnego o wydanie zezwolenia w ważnej sprawie dotyczącej ubezwłasnowolnionego;
- 14) wniosek o zniesienie współwłasności wraz z żądaniem rozstrzygnięcia wzajemnych roszczeń współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy;
- 15) wniosek o zmianę decyzji;
- 16) wniosek o umieszczenie nieletniej w zakładzie leczniczym;
- 17) wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentów w toku postępowania sądowego;
- 18) pozew o zniesienie obowiązku alimentacyjnego;
- 19) pozew o zapłatę;
- 20) pozew o zobowiązanie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny;
- 21) zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa o czyn z art. 193 Kodeksu karnego, tzw. naruszenie miru domowego.

Ustnie udzielone porady prawne dotyczyły m.in.:

- przesłanek i konsekwencji orzeczenia rozwodu,
- przesłanek i konsekwencji orzeczenia separacji,
- przesłanek i konsekwencji ustanowienia rozdzielnosci majątkowej między małżonkami,
- zasad podziału majątku po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej,
- przesłanek nakazania wypłacania małżonkowi części wynagrodzenia drugiego małżonka,
- przesłanek orzeczenia eksmisji, w tym w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dzieci,
- obowiązku alimentacyjnego wobec byłego małżonka,
- przesłanek podwyższenia alimentów na wspólne małoletnie dziecko,
- przesłanek obniżenia alimentów,

- przesłanek zniesienia obowiązku alimentacyjnego,
- odpowiedzialności wobec Funduszu Alimentacyjnego,
- przesłanek pozbawienia władzy rodzicielskiej,
- przesłanek ograniczenia władzy rodzicielskiej,
- roszczeń w przypadku uwiarygodnionego ojcostwa,
- zasad ustanowienia pieczy zastępczej,
- wymagań w stosunku do osób tworzących rodzinę zastępczą,
- zasad ustalania kontaktów z dzieckiem,
- zasad nadania dziecku nazwiska przez sąd,
- uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem,
- przesłanek wydania depozytu sądowego,
- przesłanek uzyskania lokalu komunalnego,
- przesłanek uzyskania najmu socjalnego,
- sposobu zawarcia umowy najmu okazjonalnego,
- konsekwencji nawiązania stosunku najmu przez jednego z małżonków,
- zasad i konsekwencji przedawnienia roszczenia,
- sposobów zniesienia współwłasności,
- wzajemnych roszczeń współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy,
- zasad wykonania czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem ubezwłasnowolnionego,
- przesłanek i konsekwencji prawnych odwołania darowizny,
- zasad odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia na życie,
- zasad odpowiedzialności za spowodowanie wypadku komunikacyjnego,
- obowiązku zapłaty abonamentu rtv,
- odpowiedzialności za wypadek przy pracy,
- zasad sporządzania aktu poświadczenia dziedziczenia,
- zasad sporządzania testamentu,
- odpowiedzialności spadkobiercy za długi spadkodawcy,
- sposobu i zasadności odrzucenia spadku,
- sposobów stwierdzenia nabycia spadku,

- zasad sporządzania spisu inwentarza majątku spadkowego,
- grzywny orzekanej w sprawach karnych,
- zasad dobrowolnego poddania się karze,
- znamion przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą,
- znamion przestępstwa naruszenia miru domowego,
- konsekwencji prawnych orzeczenia zakazu zbliżania się do określonej osoby,
- przesłanek orzeczenia przymusowego leczenia odwykowego,
- przesłanek i zasad umieszczenia małoletniego w zakładzie leczniczym,
- zasad poddania leczeniu psychiatrycznemu,
- dopuszczalności i zasad wniesienia skargi kasacyjnej,
- przesłanek zwolnienia od kosztów sądowych,
- zasad ponoszenia i sposobów wnoszenia opłat sądowych,
- zasad występowania pełnomocnika w postępowaniu sądowym,
- zasad zaskarżania decyzji administracyjnych.

4. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i realizacja procedury zobowiązania do leczenia odwykowego

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 112 wniosków z prośbą o skierowanie na leczenie osób, wobec których zachodziło podejrzenie o uzależnienie od alkoholu, z czego 6 wniosków dotyczyło osób wcześniej zgłoszonych, wobec których została wszczęta procedura.

Wnioskodawcami byli:

- członkowie rodzin – 52 wnioski,
- Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu – 28 wniosków,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu – 8 wniosków,
- kuratorzy Sądu Rejonowego w Inowrocławiu – 10 wniosków,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 9 wniosków,
- Prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu – 4 wnioski,
- Sąd Rejonowy w Inowrocławiu III Wydział Rodzinny i Nieletnich – 1 wniosek.

Wśród zgłoszonych osób było 84 mężczyzn i 22 kobiety. Na posiedzenia Komisji zostało zaproszonych 140 osób. Rozmowy motywacyjne zostały przeprowadzone z 72 osobami, 68 osób nie zgłosiło się na wyznaczone terminy posiedzeń. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w toku prowadzonych postępowań w 77 sprawach przeprowadzili rozmowy z członkami rodzin, osobami wspólnie zamieszkującymi bądź przedstawicielami innych instytucji (pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu, kuratorzy Sądu Rejonowego w Inowrocławiu). Celem tych rozmów było ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej oraz formułowanie wniosków dowodowych zgodnych z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wskutek przeprowadzonych działań wobec osób, które zostały zaproszone na posiedzenia Komisji na koniec okresu sprawozdawczego:

- 25 osób kontynuuje leczenie odwykowe,
- 1 osoba jest skierowana do lekarzy biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- w 28 sprawach zdecydowano skierować wnioski do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób, które nie podjęły dobrowolnego leczenia odwykowego,
- 7 spraw jest zawieszonych,
- w 3 przypadkach decyzja co do dalszego działania zostanie podjęta po otrzymaniu informacji z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu,
- 9 osób zostanie zaproszonych na najbliższe posiedzenie Komisji,
- w 12 sprawach na posiedzenie Komisji zostaną zaproszeni członkowie rodzin bądź przedstawiciele instytucji,
- 42 postępowania zakończono z uwagi na brak przesłanek ustawowych pozwalających na zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- w 13 przypadkach postępowania zostały zakończone z uwagi na brak współpracy ze strony rodzin w formułowaniu wniosków dowodowych zgodnych z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W okresie sprawozdawczym łącznie zlecono wykonanie 34 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, z których 14 opinii zostało wykonanych, 19 opinii nie zostało wykonanych, gdyż osoby wezwane nie zgłosiły się na badanie, 1 opinia jest w trakcie realizacji. Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu 9 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób, u których lekarze biegli sądowi stwierdzili uzależnienie od alkoholu, a które nie podjęły leczenia. Wnioski dotyczyły:

- w 5 przypadkach zobowiązania do leczenia odwykowego w systemie ambulatoryjnym,
- w 4 przypadkach zobowiązania do leczenia odwykowego w systemie stacjonarnym.

Skierowano również do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu 20 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób, które nie podjęły leczenia odwykowego, jak również nie zgłosiły się do lekarzy biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku odbyło się 49 posiedzeń podkomisji w trzyosobowym składzie, podczas których przeprowadzono rozmowy motywacyjne z osobami podejrzanymi o uzależnienie od alkoholu.

W trakcie posiedzeń członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych założyli 1 „Niebieską Kartę” wobec osoby, w przypadku której zachodziło podejrzenie o stosowanie przemocy.

W okresie sprawozdawczym Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podczas 25 posiedzeń wydała 257 opinii w formie postanowień, z których:

a) 195 dotyczyło sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa – 62 opinie,
- zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu – 65 opinii,
- zawierających powyżej 18% alkoholu – 68 opinii,

b) 62 dotyczyło sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym:

- zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa – 25 opinii,
- zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu – 16 opinii,
- zawierających powyżej 18% alkoholu – 21 opinii.

Rezultaty:

- ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne oraz zminimalizowanie zjawiska wykluczenia społecznego dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i o niskim statusie materialnym,

- zwiększanie dostępności i poprawa jakości pomocy dla dzieci i młodzieży przejawiających zaburzenia zachowania, w tym młodocianych eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi,

- zmniejszenie liczby rodzin ze zdiagnozowaną bezradnością opiekuńczo-wychowawczą,

- poprawa funkcjonowania rodziny, obserwowana zmiana postaw/zachowań według ustalonych kryteriów weryfikowana na podstawie opinii specjalistów,

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej, psychiatrycznej i prawnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem,

- zwiększanie więzi dziecka z rodziną, z rówieśnikami oraz wychowawcami,

- zwiększanie wrażliwości rodzica na swoje dziecko,

- wzbogacenie rozwoju dziecka poprzez zabawę i uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych,

- współpraca pracowników zatrudnionych w różnych instytucjach, które mają istotny wpływ na funkcjonowanie rodziny.

Wskaźniki realizacji celu i sposoby pomiaru:

- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych i wspierających (żon, dzieci, opiekunów itp.),

- liczba osób przeszkolonych (grup zawodowych) w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy,

- liczba rodzin objętych programami pomocowymi,

- wysokość środków finansowych wydatkowanych na pomoc społeczną rodzinom z problemem alkoholowym,

- liczba świetlic socjoterapeutycznych w Inowrocławiu i dzieci do nich uczęszczających,

- weryfikacja na podstawie oceny odbiorców i/lub opinii/obserwacji realizatorów, specjalistów, rodziców i opiekunów,

- liczba spraw skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego,

- liczba spraw skierowanych do lekarza biegłego o wydanie opinii w sprawie uzależnienia,

- weryfikacja na podstawie dokumentacji, dzienników, rejestru pacjentów.

Metody profilaktyki w tym obszarze (tzw. selektywnej) obejmują takie działania jak m. in. dostarczanie informacji na temat ryzyka związanego z używaniem substancji psychoaktywnych, poradnictwo indywidualne, poradnictwo rodzinne, terapia pedagogiczna, treningi umiejętności społecznych, socjoterapia, organizacja czasu wolnego (tzw. zajęcia „alternatyw”). W działaniach ważne jest uwzględnienie specyficznych problemów i potrzeb uczestników programu.

Realizatorzy programów profilaktyki selektywnej to przede wszystkim psychologowie, socjoterapeuci, psychoterapeuci i doradcy rodzinni.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

W ramach tego obszaru prowadzono na terenie szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, kampanie profilaktyczne informacyjne, edukacyjne oraz warsztaty.

1. „III Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków” opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do grupy rekomendowanych ogólnopolskich programów profilaktycznych adresowanych do populacji dzieci i młodzieży wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi. Promuje wśród odbiorców postawy abstynenckie, zwiększa ich świadomość w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu oraz angażuje rodziców, którzy mają znaczący wpływ na postawę dzieci wobec tej substancji i ich decyzję o jej spożywaniu.

W ramach programu „III Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”, stanowiącego ważny element lokalnej polityki wobec alkoholu, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku pedagodzy, wychowawcy oraz nauczyciele z inowrocławskich szkół przeprowadzili cykl ośmiu zajęć dla uczniów, zaprosili na spotkania ich rodziców oraz przedstawili sprawozdanie z programu radom pedagogicznym placówek, w których był on realizowany.

12 realizatorów przeprowadziło zajęcia w następujących placówkach w Inowrocławiu:

- w 8 szkołach podstawowych: Szkoła Podstawowa nr 2 im. Panny Maryi, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Kusocińskiego, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa nr 8 im. 4 Kujawskiego Pułku Artylerii Lekkiej, Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego, Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Zygmunta Wilkońskiego, Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa Integracyjna im. Powstańców Wielkopolskich,

- w Ochotniczym Hufcu Pracy.

Programem objęto łącznie 400 uczniów (w tym 199 chłopców oraz 201 dziewcząt). W ocenie realizatorów młodzież chętnie uczestniczyła w zajęciach, wykazywała zainteresowanie programem oraz tematem zajęć.

W każdej z placówek odbyły się spotkania dla rodziców. Uczestniczyły w nich 422 osoby (73,1%) spośród 577 zaproszonych.

Odbiorcami programu było także 451 członków rad pedagogicznych. Realizatorzy przedstawili lub przypomnieli im najistotniejsze treści i cele zajęć dla uczniów, podzielili się z nimi własnymi spostrzeżeniami na temat realizacji programu w wybranych klasach, przekazali im materiały informacyjno-edukacyjne, przeprowadzili dla nich lekcję otwartą, omówili działania szkoły w zakresie profilaktyki uzależnień.

Każdy z realizatorów programu uczestniczył również w warsztatach przygotowujących do przeprowadzenia zajęć oraz w spotkaniach superwizyjnych. Podczas szkolenia realizatorów omówiono następujące zagadnienia: budowanie dobrego kontaktu z uczniami, pułapki związane z używaniem substancji psychoaktywnych, nowe substancje psychoaktywne, komunikacja z rodzicami.

Instruktor programu wysoko ocenił stopień jego atrakcyjności, jego wartość merytoryczną, przydatność materiałów pomocniczych oraz użyteczność szkolenia, w którym uczestniczył.

„Trzeci Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków” – wiosna i jesień 2019 r.

	WIOSNA 2019 R.	JESIEN 2019 R.
STATYSTYKA	Liczba realizacji – 7: - 5 w szkołach podstawowych, - 2 w Ochotniczym Hufcu Pracy. Liczba uczniów objętych programem – 146: - 77 chłopców i 69 dziewcząt - 113 uczniów ze szkół podstawowych (55 chłopców i 58 dziewcząt), 33 uczniów z Ochotniczego Hufca Pracy (22 chłopców i 11 dziewcząt). Liczba rodziców objętych programem – 137. Liczba innych odbiorców programu (rady pedagogiczne) – 172.	Liczba realizacji – 12: - 10 w szkołach podstawowych, - 2 w Ochotniczym Hufcu Pracy. Liczba uczniów objętych programem – 254: - 122 chłopców i 132 dziewczęta, - 220 uczniów ze szkół podstawowych (97 chłopców i 123 dziewczęta), 34 uczniów z Ochotniczego Hufca Pracy (25 chłopców i 9 dziewcząt). Liczba rodziców objętych programem – 285. Liczba innych odbiorców programu (rady pedagogiczne) – 279.
OCENA PROGRAMU DOKONANA PRZEZ INSTRUKTORA	Ocena programu w skali od 0 do 5: - stopień atrakcyjności programu dla uczniów – 4, - stopień atrakcyjności programu dla realizatorów – brak danych, - stopień atrakcyjności programu dla instruktora – 4, - wartość merytoryczna programu – 5, - użyteczność szkolenia, w którym uczestniczył/a – 4, - przydatność materiałów pomocniczych – 5.	Ocena programu w skali od 0 do 5: - stopień atrakcyjności programu dla uczniów – 5, - stopień atrakcyjności programu dla realizatorów – 5, - stopień atrakcyjności programu dla instruktora – 5, - wartość merytoryczna programu – 4, - użyteczność szkolenia, w którym uczestniczył/a – 4, - przydatność materiałów pomocniczych – 5.
UWAGI REALIZATORÓW NA TEMAT PRZEPROWADZONEGO PROGRAMU	Liczba godzin zegarowych pracy z klasą (średnia) – 12. Ocena zainteresowania uczniów programem oraz tematem zajęć – młodzież chętnie uczestniczyła w zajęciach, wykazała duże zainteresowanie programem oraz tematem zajęć. Rozbieżność pomiędzy proponowanym planem zajęć a jego realizacją – dodatkowo	Liczba godzin zegarowych pracy z klasą (średnia) – 13. Ocena zainteresowania uczniów programem oraz tematem zajęć – młodzież chętnie uczestniczyła w zajęciach, wykazała zainteresowanie programem oraz tematem zajęć. Rozbieżność pomiędzy proponowanym planem zajęć a jego realizacją – zastąpienie

	zrealizowano zajęcia o cyberprzemocy oraz przeprowadzono kwestionariusz asertywności. Czy dostarczone Ci materiały były wystarczającym źródłem informacji przy realizacji programu? tak: 7, nie: 0. Ocena programu w skali od 0 do 5 (średnia): - stopień atrakcyjności programu dla uczniów – 5,0, - wartość merytoryczna programu – 5,0, - użyteczność szkolenia i konsultacji z superwizorem – 5,0, - przydatność materiałów pomocniczych – 5,0. Chęć realizacji programu w przyszłości w innych klasach – tak: 7, nie: 0.	scenek wykładami i pogadankami, nie wyświetlono filmu, dodatkowo zrealizowano zajęcia o cyberprzemocy i o zagrożeniu e-papierosami, przeprowadzono kwestionariusz asertywności. Czy dostarczone Ci materiały były wystarczającym źródłem informacji przy realizacji programu? tak: 12, nie: 0. Ocena programu w skali od 0 do 5 (średnia): - stopień atrakcyjności programu dla uczniów – 4,9 - wartość merytoryczna programu – 4,9 - użyteczność szkolenia i konsultacji z superwizorem – 5,0. - przydatność materiałów pomocniczych – 5,0. Chęć realizacji programu w przyszłości w innych klasach – tak: 12, nie: 0.
UWAGI REALIZATORÓW NA TEMAT WARSZTATÓW I SUPERWIZJI	Czas trwania warsztatów i superwizji prowadzonych z realizatorami programu: 30 godzin. Ocena stopnia przygotowania do prowadzenia zajęć w skali od 1 do 10 dokonana przez realizatorów (średnia) – 10,0. Ocena przydatności spotkań superwizyjnych w skali od 1 do 10 (średnia): - dla jakości realizacji programu – 10,0, - dla realizatora osobiście – 10,0 - dla całej grupy realizatorów – 10,0.	Czas trwania warsztatów i superwizji prowadzonych z realizatorami programu: 30 godzin. Ocena stopnia przygotowania do prowadzenia zajęć w skali od 1 do 10 dokonana przez realizatorów (średnia) – 9,6. Ocena przydatności spotkań superwizyjnych w skali od 1 do 10 (średnia): - dla jakości realizacji programu – 9,9, - dla realizatora osobiście – 9,8, - dla całej grupy realizatorów – 9,9.
OCENA PROGRAMU DOKONANA PRZEZ UCZNIÓW	Ankiety dotyczące programu wypełniło 123 uczniów. <u>Uczestnictwo w programie:</u> - 5,7% badanych deklaruje, iż brało udział w nie więcej niż	Ankiety dotyczące programu wypełniło 226 uczniów. <u>Uczestnictwo w programie:</u> - 6,2% badanych deklaruje, iż brało udział w nie więcej niż

	połowie zajęć, - 94,3% respondentów uczestniczyło w więcej niż połowie zajęć, 80,2% spośród nich (czyli 75,6% ogółu badanych) brało udział we wszystkich zajęciach. <u>Ogólna opinia na temat zajęć:</u> - 95,2% respondentów twierdzi, że podczas prowadzenia zajęć była fajna atmosfera, - 82,2% badanych deklaruje, że podczas prowadzenia zajęć zdobyli nowe wiadomości. <u>Opinie dotyczące pozostałych uczestników zajęć:</u> - 56,1% badanych uważa, że podczas prowadzenia zajęć poznała lepiej swoich rówieśników z klasy, 22,8% ogółu badanych jest przeciwnego zdania, - według 48,8% respondentów ich klasa bardziej się zżyła podczas prowadzenia zajęć, 26,8% ogółu badanych jest przeciwnego zdania, 24,4% nie ma zdania w tej kwestii, - w opinii 79,7% ogółu badanych większość uczniów z ich klasy była zainteresowana zajęciami; według 80,5% respondentów większość uczniów brała aktywny udział w zajęciach.	połowie zajęć - 93,8% respondentów uczestniczyło w więcej niż połowie zajęć, około 75,9% spośród nich (czyli 71,2% ogółu badanych) brało udział we wszystkich zajęciach <u>Ogólna opinia na temat zajęć:</u> - 88,9% respondentów twierdzi, że podczas prowadzenia zajęć była fajna atmosfera, - 82,8% badanych deklaruje, że podczas zajęć zdobyli nowe wiadomości. <u>Opinie dotyczące pozostałych uczestników zajęć:</u> - 51,7% badanych uważa, że podczas prowadzenia zajęć poznała lepiej swoich rówieśników z klasy, 31,0% respondentów jest przeciwnego zdania - według 41,6% respondentów ich klasa bardziej się zżyła podczas prowadzenia zajęć; 34,0% badanych jest przeciwnego zdania, 23,5% respondentów nie ma zdania w tej kwestii - w opinii 76,1% respondentów większość uczniów z ich klasy była zainteresowana zajęciami; według 79,6% większość uczniów brała aktywny udział w zajęciach.

2. Kampanie profilaktyczne

1) Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Po raz kolejny realizację programu połączono z ogólnopolską kampanią pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł“, organizowaną przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu. Inauguracja odbyła się w kwietniu. W tym roku do realizacji działań zaproszono Szkołę Podstawową nr 11 im. Stefana Batorego. Tegoroczna kampania odbyła się pod hasłem „Chce mi się chcieć”.

Cele główne:

- wzbudzanie wśród uczniów motywacji do działania i osiągania celów,

- samopoznanie w zakresie talentów, zainteresowań, pasji,
- ograniczanie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych, sięgania po substancje psychoaktywne,
- kształtowanie wśród uczniów oraz ich rodziców umiejętności dostrzegania własnych zalet, mocnych stron i ograniczeń,
- uruchomienie procesów pozytywnego myślenia oraz wspieranie pozytywnych wyborów życiowych,
- kształtowanie wśród uczniów i ich rodziców zdrowych nawyków, utrzymywania równowagi między obowiązkami, nauką, pracą a hobby i odpoczynkiem.

Do realizacji celów kampanii nauczyciele otrzymali scenariusze z konspektami do pracy z określoną grupą odbiorców, w zakresie takich zagadnień jak: motywacja osiągnięć, rozpoznawanie uzdolnień, podejmowanie decyzji. Uczniowie otrzymali ulotki, będące jednocześnie kartami pracy, zawierającymi ćwiczenia i zadania. Rodzicom przekazano materiały zawierające wskazówki dotyczące mocnych stron dzieci. Ponadto, jak co roku, uczniowie zaproszeni zostali do udziału w konkursach – plastycznym i literackim pn. „Ja za 20 lat”. W czerwcu prace konkursowe zostały wysłane do organizatora kampanii, 27 prac plastycznych i 7 prac literackich. Troje uczniów wyróżniono nagrodami i dyplomami. Rozstrzygnięcie konkursu i podsumowanie kampanii nastąpiło we wrześniu 2019 r. w siedzibie Ośrodka. Nauczyciele otrzymali certyfikaty za zaangażowanie w realizację kampanii.

Działania zrealizowane przez szkołę:

- zajęcia edukacyjne dla klas I pn. „Szkoła ważnych praw”, dla klas IV pn. „Jesteśmy klasą”,
- zajęcia profilaktyczne pn. „Przyjaciela jest mieć fajnie”, „Jestem częścią grupy”,
- udział 52 uczniów w rajdzie pieszym „Marzanna 2019”,
- warsztaty wielkanocne w klasie III – rozwijanie kreatywności i ćwiczenia grafomotoryczne,
- kiermasz wielkanocny pod hasłem „Chce mi się chcieć” z udziałem całej społeczności szkolnej. Uczniowie, nauczyciele, rodzice wystawiali swoje prace.

W kampanię zaangażowanych było 62 nauczycieli, 725 uczniów i 200 rodziców.

2) Kampania „Alkohol nie pasuje do mojej układanki”

Autorską, lokalną kampanię „Alkohol nie pasuje do mojej układanki” przeprowadzono głównie w inowrocławskich szkołach. Główne cele podjętych działań to:

- zwrócenie uwagi dzieci i młodzieży na negatywne skutki wynikające ze spożywania alkoholu w młodym wieku,
- podnoszenie umiejętności psychospołecznych, będących czynnikiem chroniącym przed wchodzeniem na drogę uzależnienia,

- wskazanie na wyznawane wartości i cele, które mogą pomóc w tworzeniu satysfakcjonującego życia,

- zachęcanie do poszukiwania pasji i zainteresowań, będących alternatywą do sięgania po alkohol w sytuacjach trudnych,

- prezentowanie różnych, konstruktywnych form spędzania czasu wolnego.

Do kampanii przyłączyła się większość szkół, poprzez takie działania jak: realizacja zajęć z uczniami, kolportaż ulotek i broszurek, plakatów z logo kampanii, udział w konkursie fotograficznym, udział w festynie.

Zrealizowane działania:

- spotkania z pedagogami szkół – w kwietniu i czerwcu 2019 r. – dostarczenie pakietów materiałów edukacyjnych, plakatów, wręczenie podziękowań dyrektorom, pedagogom, nauczycielom najbardziej zaangażowanych szkół,

- zajęcia warsztatowe z uczniami podnoszące poziom umiejętności psychospołecznych oraz dostarczające wiedzy na temat negatywnego wpływu alkoholu na rozwój młodego organizmu (w warsztatach wzięło udział 1369 uczniów),

- konkurs fotograficzny pn. „Żyję z pasją – bez alkoholu”, którego celem były: prezentacja alternatywnych dla picia alkoholu form spędzania czasu wolnego, popularyzacja fotografii jako pasji, propagowanie wśród młodzieży twórczej postawy, promowanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnościami. Wpłynęło 7 zdjęć uczniów klas podstawowych i gimnazjalnych oraz 24 zdjęcia uczniów klas ponadpodstawowych. Posiedzenie jury odbyło się 24 maja 2019 r., wyniki konkursu zostały ogłoszone podczas festynu profilaktycznego w dniu 4 czerwca 2019 r. Jury oceniało prace w dwóch kategoriach wiekowych: I – uczniów klas VI, VII, VIII i gimnazjalnych, II – uczniów klas ponadpodstawowych. Nagrodzonych zostało 8 prac, z których przygotowano wystawę podczas festynu. Laureaci otrzymali nagrody w postaci karnetów do obiektów krytych pływalni, karty upominkowe do salonu Empik, bilety do kina. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy oraz torebki profilaktyczne. W konkursie wzięło udział 16 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Świętego Wojciecha, Szkoły Podstawowej nr 4 im. Janusza Kusocińskiego, Szkoły Podstawowej nr 8 im. 4 Kujawskiego Pułku Artylerii Lekkiej, Zespołu Szkół Zawodowych Rzemiosła, Zespołu Szkół Budowlanych im. generała Władysława Sikorskiego i III Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi,

- festyn profilaktyczny na terenie Parku Solankowego przy Muszli Koncertowej w dniu 4 czerwca 2019 r., zrealizowany we współpracy z Kujawskim Centrum Kultury oraz Ośrodkiem Sportu i Rekreacji. Celem festynu było promowanie alternatywnych do picia alkoholu form spędzania czasu wolnego i zachęcanie do rozwijania pasji, zainteresowań, jako sposobu doradzenia sobie z trudnościami. Prezentacje odbywały się na scenie oraz na stoiskach przed sceną. Na scenie wystąpili: zespół Wataha z III Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi, chór „Słowiki Konopy” z II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej, grupy taneczne z Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej i Zespołu Szkół Ekonomiczno-Logistycznych, duet tańca towarzyskiego z III Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi, soliści z Zespołu Szkół Chemiczno-Elektronicznych im. Jana Pawła II i Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej, uczniowie z klasy mundurowej z pokazem musztry paradnej, grupa akrobatyczna z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Logistycznych, Stowarzyszenie Kendo, Laido, Jodo z Bydgoszczy, Inowrocławski Klub Kyokushin – karate oraz sekcja gimnastyczna. Na przygotowanych poza sceną stanowiskach na uczestników festynu czekały różne atrakcje, mogli zdobywać nowe umiejętności, bawić się układając maxi puzzle z logo kampanii lub grać w terenowe memory. Przygotowane stanowiska to: gra na instrumentach, robotyka i elektronika, fotograficzne, kulinarne, florystyczne, turystyczne, akrobatyczne, doświadczenia fizyczne, doświadczenia chemiczne, skrapkowy kącik, string-art – obrazy przestrzenne, zrób to sam – wykorzystywanie surowców wtórnych, plastyczne, kącik piękności – fryzury i makijaż, gry planszowe, konstrukcyjne słomki, karate, kendo, projektowanie koszulek, pierwsza pomoc. Ponadto do festynu przyłączyli się funkcjonariusze Straży Miejskiej i Komendy Powiatowej Policji, teatr Santo Fuego, Związek Harcerzy Rzeczypospolitej, Stowarzyszenie Modelarzy Redukcyjnych. Szkoły, które przygotowały stanowiska, to: Zespół Szkół Chemiczno-Elektronicznych im. Jana Pawła II, Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej, Zespół Szkół Ekonomiczno-Logistycznych, Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła, II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej. Kilka stanowisk przygotowanych zostało przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Do pomocy w obsłudze festynu zgłosiło się 16 wolontariuszy – uczniów Zespołu Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Logistycznych. Wszyscy twórcy festynu, łącznie 225 osób, w ramach podziękowania otrzymali koszulki z logo kampanii. Ogółem w festynie uczestniczyło około 510 uczniów z pozostałych szkół, które zadeklarowały udział (17 szkół). Informacja o festynie została wcześniej umieszczona na plakatach na terenie miasta, w związku z czym pojawiła się też grupa odbiorców, dorosłych i dzieci, spoza szkół (ok. 100 osób).

3) Akcja profilaktyczna „Młodzież o dopalaczach“

Tradycyjnie, z początkiem roku szkolnego, w Ośrodku Profilaktyki odbyło się spotkanie z pedagogami wszystkich inowrocławskich szkół. Jednym z sygnalizowanych tematów było używanie niebezpiecznych substancji psychoaktywnych – dopalaczy. Od kilku lat realizowane są warsztaty z uczniami, wykłady, szkolenia dla rodziców i nauczycieli oraz innych grup zawodowych. W 2019 r. zbadano, co młodzież myśli na ten temat, co ich zdaniem można zrobić, żeby działać skuteczniej. W związku z powyższym powstał pomysł zorganizowania akcji, która pomogłaby uzyskać odpowiedzi na zadane pytania. Akcja, w formie ewentu, odbyła się w Młodzieżowym Domu Kultury. Zadaniem uczestników było stworzenie plakatów, w których zawarte zostaną ich refleksje na temat dopalaczy. Plakaty były tworzone na miejscu w zespołach 4-osobowych, które tworzyły się spontanicznie. Miało to stanowić okazję do poznawania się nawzajem z uczniami z innych szkół. Do akcji przystąpiło 92 uczniów z następujących szkół: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Świętego Wojciecha, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Panny Maryi, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Kusocińskiego, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa nr 8 im. 4 Kujawskiego Pułku Artylerii Lekkiej, Szkoła Podstawowa nr 9 z Oddziałami Przedszkolnymi im. Marii Skłodowskiej-Curie, Szkoła Podstawowa nr 10 im. Jana Kasprowicza, Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego, Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Zygmunta Wilkońskiego, Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa Integracyjna im. Powstańców Wielkopolskich, Katolicka Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym im. bł. ks. Władysława Demskiego, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława Łokietka, I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza, II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej, III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Logistycznych, Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła, Zespół Szkół Budowlanych im. generała Władysława Sikorskiego, Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Chemiczno-Elektrycznych im. Jana Pawła II, Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej. Do akcji włączyli się również przedstawiciele Domu Artysty, którzy służyli młodzieży radą i pomocą w trakcie tworzenia plakatów. Owocem pracy uczestników były 23 plakaty, które wystawione na scenie posłużyły jako tło do dyskusji na temat problemu dopalaczy. Następnie z prac została przygotowana wystawa, którą mieszkańcy Inowrocławia mogli odwiedzać w Młodzieżowym Domu Kultury w dniach od 25 listopada do 29 listopada. Wystawa posłużyła również jako dopełnienie dyskusji uczniów odwiedzających wystawę wraz z nauczycielami. Wszyscy, którzy aktywnie uczestniczyli w przedsięwzięciu, otrzymali drobne upominki oraz podziękowania.

4) Kampania „Przemoc karmi się biernością“

Lokalną kampanię informacyjno-edukacyjną rozpoczęto 10 grudnia 2019 r., w dzień rocznicy uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Głównym celem zaplanowanych działań było upowszechnianie wśród mieszkańców Inowrocławia informacji o instytucjach świadczących pomoc ofiarom przemocy interpersonalnej, głównie przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej oraz wskazywanie miejsc i form pomocy dla osób stosujących przemoc. Hasło kampanii wskazywało na fakt, że postawa bierności przyczynia się do trwania przemocy. Stąd w podejmowanych działaniach zachęcano do rezygnacji z niej, korzystania z praw, podejmowania interwencji, zarówno przez osoby poszkodowane, jak i przez świadków przemocy. We współpracy ze Strażą Miejską odbyła się dystrybucja pakietów informacyjno-edukacyjnych do 13 parafii w Inowrocławiu oraz do 15 przychodni służby zdrowia. Każdy pakiet zawierał: plakat informacyjny o miejscach pomocy na terenie miasta, plakat o programie pomocy dla sprawców oraz plakat skierowany do świadków przemocy; broszury edukacyjne: „Zatrzymać i zrozumieć przemoc w rodzinie”, „Przemoc wobec dzieci”, „Gdy dziecko jest świadkiem lub ofiarą przemocy”, „Pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy – praktyczne wskazówki”, „Skuteczne procedury – prawo w przeciwdziałaniu przemocy”, „Niebieskie karty – czy to dla mnie?”, „Przemoc psychiczna – tajemnica czterech ścian”, „Przemoc w rodzinie – przemoc ekonomiczna”, „Przemoc w rodzinie a alkohol”, „Przemoc fizyczna”, „Stalking – czyli uporczywe nękanie”, „O przemocy wobec osób starszych”, „Jak chronić dzieci przed przemocą seksualną”, „Zagubione dzieci... – zaniedbanie”, „Przemoc fizyczna wobec dzieci”, „Moje dziecko – agresor czy ofiara?”, „Co zrobić, gdy dziecko jest ofiarą agresji rówieśniczej?”, „Realna przemoc w fikcyjnym świecie internetu”, „Przemoc nie musi być fizyczna”, „Przemoc rówieśnicza i inne zagrożenia w internecie – jak pomóc dziecku?”.

We współpracy z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym umieszczono plakaty w autobusach z informacją o formach przemocy i placówkach udzielających pomocy na terenie miasta Inowrocławia. Na stronie internetowej oraz fan page Ośrodka zamieszczono treści informacyjno-edukacyjne dotyczące kampanii. Publikowane informacje podzielone były na bloki tematyczne, które będą prezentowane do końca marca 2020 r. Dotychczasowe publikacje dotyczyły praw człowieka, instytucji świadczących pomoc osobom uwikłanym w przemoc oraz rodzajów przemocy zaczynając od jej definicji.

3. Kampanie profilaktyczne

Nazwa kampanii	Działania podjęte w ramach kampanii	Data	Liczba uczestników
Zachowaj Trzeźwy Umysł	konkursy: plastyczny, literacki, fotograficzny, zajęcia warsztatowe z uczniami, zajęcia edukacyjne, rajd pieszy, kiermasz wielkanocny, spotkania z rodzicami	III-IX 2019 r.	725 uczniów 200 rodziców 62 nauczycieli
Alkohol nie pasuje do mojej układanki	spotkania z pedagogami szkół, zajęcia warsztatowe z uczniami podnoszące umiejętności psychospołeczne	04.04.2019 r. 14.06.2019 r. II-VI 2019 r.	17 pedagogów 1369 uczniów

	oraz dostarczające wiedzy na temat negatywnego wpływu alkoholu na organizm młodego człowieka, konkurs fotograficzny, festyn, plakaty „Alkohol nie pasuje do mojej układanki” oraz plakaty z informacją o festynie, pakiety materiałów edukacyjnych dla szkół, informacje na fan page'u	24.05.2019 r. 04.06.2019 r. IV-VI 2019 r.	16 uczestników 225 twórców 510 uczestników – odbiorców ze szkół 100 odbiorców spoza szkół, 17 szkół
Młodzież o dopalaczach	spotkanie z pedagogami szkół, akcja w Młodzieżowym Domu Kultury, relacja z wydarzenia w tv i radio, wernisaż wystawy, wystawa plakatów	19.09.2019 r. 20.09.2019 r. 21.11.2019 r. 25.11.2019 r. 25.11.2019 r. - 29.11.2019r.	14 pedagogów 10 pedagogów 92 uczniów 25 pedagogów 100 osób (uczniowie, nauczyciele) 400 osób
Przemoc karmi się biernością	spotkanie z pedagogami szkół, dystrybucja pakietów informacyjno-edukacyjnych, umieszczenie plakatów w autobusach komunikacji miejskiej, treści informacyjno-edukacyjne na stronie Ośrodka Profilaktyki i fan page'u	19.09.2019 r. 20.12.2019 r. - 31.12.2019 r. 22.12.2019 r. - 31.12.2019 r. 11.12.2019 r. - 31.12.2019 r.	23 pedagogów 13 parafii 15 przychodni 20 autobusów

4. Warsztaty profilaktyczne w szkołach

Zajęcia warsztatowe były realizowane w przedszkolach, szkołach podstawowych, w tym w klasach gimnazjalnych oraz w szkołach ponadpodstawowych. Ich tematyka była odpowiedzią na oczekiwania szkół a także nawiązaniem do akcji i kampanii profilaktycznych. Głównymi celami zajęć było podnoszenie umiejętności psychospołecznych, w tym umiejętności interpersonalnych, budowania samoświadomości oraz własnego systemu wartości, radzenia sobie ze stresem i emocjami, podejmowania decyzji, rozwiązywania konfliktów w sposób asertywny, zapobieganie dokonywaniu przez młodzież samookaleceń. Ponadto edukacja i informacja w obszarach takich jak: uzależnienia od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze), przemoc i agresja, zagrożenia związane z internetem, hejt i mowa nienawiści oraz z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu i narkotyków.

Szkoły podstawowe, przedszkola

W szkołach podstawowych zrealizowane zostały warsztaty:

- Pokojowe rozwiązywanie konfliktów,
- Relacje rówieśnicze w szkole,
- Jak sobie poradzić ze złością?,
- Asertywność – trudna sztuka odmawiania,
- Cyberprzemoc też boli,
- Relacje rówieśnicze – jestem częścią grupy,
- Rozwiązywanie problemów rówieśniczych,
- Jak poradzić sobie z konfliktem,
- Uczucia – mam prawo je przeżywać,
- Przyjaciela jest mieć fajnie!,
- Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych młodzieży,
- Moje miejsce w grupie,
- W każdym z nas jest coś dobrego,
- Możemy mieć zgraną klasę,
- Jak sobie poradzić ze stresem,
- Profilaktyka uzależnień,
- W sieciowej społeczności,
- Dopalacze – co tracę?,
- Nie pozwól, by cyberprzemoc dotknęła też ciebie,
- Uzależnienie od portali społecznościowych,

- Cyfrowozabezpieczeni – prywatność w sieci,
- E-bezpieczeństwo – bezpieczeństwo w sieci,
- Poznajemy bezpieczny internet,
- Tolerancja – każdy inny, wszyscy równi,
- W każdym z nas jest coś dobrego,
- Słowa mają moc – kultura wypowiedzi w relacjach rówieśniczych,
- Kultura i szacunek nie tylko od święta,
- Świat bez przemocy jest piękniejszy,
- Wirtualny świat – szanse i zagrożenia,
- Hejt i mowa nienawiści,
- Bezpieczny internet,
- W szponach internetu. Uzależnienie od sieci,
- Zagrożenie cyberprzemocą,
- Wyhamuj, nie hejtuj,
- Nasza klasa staje się zespołem,
- Znaczenie szacunku w relacjach z innymi,
- E-papierosy – bezpieczna moda?,
- Wykluczenie w grupie rówieśniczej,
- Wszyscy jesteśmy tolerancyjni,
- Wpływ emocji na porozumienie,
- Złość, agresja, przemoc,
- zajęcia wprowadzające program „Przyjaciele Zippiego”,
- Żyję zdrowo – nałogom mówię nie!

Placówki, w których przeprowadzone zostały zajęcia, to: Przedszkole nr 2 „U Jasia i Małgosi”, Przedszkole „U Natalki i Kubusia”, Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego, Szkoła Podstawowa Integracyjna im. Powstańców Wielkopolskich, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Świętego Wojciecha, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Panny Maryi, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Kusocińskiego, Szkoła Podstawowa nr 5 im. dra Józefa Krzymińskiego, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa nr 8 im. 4 Kujawskiego Pułku Artylerii Lekkiej, Szkoła Podstawowa nr 9 z Oddziałami Przedszkolnymi im. Marii Skłodowskiej-Curie, Szkoła Podstawowa nr 10 im. Jana Kasprowicza, Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego, Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Zygmunta Wilkońskiego, Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Pawła II, Katolicka Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym im. bł. ks. Władysława Demskiego. Ogółem w warsztatach wzięło udział 3895 uczniów, odbyło się 197 spotkań.

Szkoły ponadpodstawowe

W szkołach ponadpodstawowych zrealizowane zostały warsztaty:

- Alkohol – dopalacz – narkotyk inicjacyjny,
- Jestem dorosły – jestem odpowiedzialny. Odpowiedzialny kierowca,
- Co zrobić, by picie alkoholu nie stało się problemem – ryzyko uzależnień u młodzieży,
- Warsztat profilaktyki uzależnienia od środków psychoaktywnych,
- Hejt i mowa nienawiści,
- Anoreksja i bulimia – czy to pragnienie jedynie szczupłej sylwetki?,
- Mechanizmy wchodzenia w uzależnienia.

Placówki, w których przeprowadzone zostały zajęcia, to: Zespół Szkół Chemiczno-Elektronicznych im. Jana Pawła II, Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Logistycznych, Zespół Szkół Budowlanych im. generała Władysława Sikorskiego, II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej, III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi, Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Żeromskiego, Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła. W warsztatach wzięło udział 1772 uczniów, odbyło się 75 spotkań.

5. Edukacja publiczna – szkolenia, wykłady, prelekcje

W okresie sprawozdawczym zrealizowane zostały następujące działania w zakresie edukacji publicznej:

- szkolenie dla funkcjonariuszy Straży Miejskiej pn. „Narkotyki. Nowe substancje psychoaktywne – dopalacze”, przygotowujące do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą w szkołach; zrealizowanych zostało 5 spotkań od grudnia 2018 r. do kwietnia 2019 r., w których uczestniczyło 4 funkcjonariuszy,
- szkolenia dla maszynistów spółki CIECH Cargo pn. „Prowadzenie pojazdów a substancje psychoaktywne”; przeszkolonych zostało 60 maszynistów, w trakcie 4 spotkań szkoleniowych w dniach 14 i 15 maja 2019 r.,

- szkolenie dla Rady Pedagogicznej w Szkole Podstawowej nr 2 im. Panny Maryi pn. „Depresja, samookaleczenia i próby samobójcze dzieci i młodzieży”; w spotkaniu w dniu 15 maja 2019 r. wzięły udział 42 osoby,

- szkolenie dla rodziców w III Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi pt. „Depresja i samouszkodzenia u dzieci i młodzieży”, w którym uczestniczyło 40 osób,

- wykład dla rodziców uczniów klas VI – VIII w Szkole Podstawowej nr 1 im. Świętego Wojciecha pt. „Wybrane zagrożenia prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży. Zaburzenia nastroju, depresja, samouszkodzenia”; w spotkaniu w dniu 16 października 2019 r. uczestniczyły 43 osoby,

- wykład w dniu 25 marca 2019 r. pt. „Depresja. Prawda i mity” w Saloniku Literacko-Artystycznym Biblioteki Miejskiej im. Jana Kasprówicza, w którym uczestniczyło 25 osób,

- w dniu 22 czerwca 2019 r. w ramach festynu organizowanego przez Automobilklub Inowrocławski przygotowano stoisko Ośrodka Profilaktyki, którego celem była edukacja na temat ryzyka prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz informacje na temat bezpiecznego zachowania w czasie wakacyjnego wypoczynku. Ogółem z tej propozycji skorzystały 153 osoby, w tym 88 dorosłych i 65 dzieci,

- warsztaty w Ośrodku Profilaktyki: „Trening asertywności”, „Seksualność w pętli czasu”, „Być kobietą... – podróż w głąb siebie”, „Odkrywanie własnych zasobów”. W zajęciach wzięło udział 40 osób.

Edukacja publiczna

Lp.	Temat	Odbiorca	Liczba szkoleń	Liczba uczestników
1.	Narkotyki. Nowe substancje psychoaktywne – dopalacze	funkcjonariusze Straży Miejskiej	5 spotkań	4
2.	Prowadzenie pojazdów a substancje psychoaktywne	maszyniści spółki CIECH Cargo	4 spotkania	60
3.	Depresja, samookaleczenia i próby samobójcze dzieci i młodzieży	Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej nr 2	1 spotkanie	42
4.	Depresja i samouszkodzenia u dzieci i młodzieży.	rodzice uczniów III Liceum Ogólnokształcącego	1 spotkanie	40
5.	Wybrane zagrożenia prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży. Zaburzenia nastroju, depresja, samouszkodzenia	rodzice uczniów klas VI – VIII Szkoły Podstawowej nr 1	1 spotkanie	43
6.	Depresja. Prawda i mity	mieszkańcy Inowrocławia (Salonik Literacko-Artystyczny Biblioteki Miejskiej)	1 spotkanie	25
7.	Warsztaty: „Trening asertywności”, „Seksualność w pętli czasu”, „Być kobietą... –	mieszkańcy Inowrocławia (Ośrodek Profilaktyki)	7 spotkań	40

	podróż w głąb siebie”, „Odkrywanie własnych zasobów”			
8.	Stoisko informacyjno-konsultacyjne – festyn Automobilklub	mieszkańcy Inowrocławia	1 spotkanie	153

Rezultaty:

- zwiększenie kompetencji psychospołecznych dzieci, młodzieży i rodziców,
- wzrost wiedzy dotyczącej zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu oraz sposobów ograniczania ryzyka problemowym pićciem,
- wzmocnienie wybranych czynników chroniących, odnoszących się do używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w tym: umiejętności uczniów w zakresie identyfikowania i odpierania presji społecznej skłaniającej do picia alkoholu, norm rówieśniczych przeciwnych sięganiu po alkohol oraz osłabienie negatywnych postaw, ułatwienie komunikacji między rodzicami i dorastającymi dziećmi na temat konsekwencji picia alkoholu, palenia papierosów oraz innych zachowań ryzykownych/problemowych,
- zmiana postaw odbiorców działań dotycząca zdrowego stylu życia i aktywności we wskazanych działaniach,
- upowszechnianie wiedzy na temat problemów uzależnień, przemocy i patologii społecznych,
- zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki alkoholowej i innych uzależnień.

Wskaźniki osiągnięcia celów i sposoby pomiaru:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów,
- liczba odbiorców programów profilaktycznych,
- diagnoza problemów i ewaluacja efektywności realizacji programów,
- liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonywanie zadań określonych w programach,
- udział w kampaniach edukacyjnych i współpraca z mediami,
- weryfikacja na podstawie oceny odbiorców i/lub opinii/obserwacji realizatorów, specjalistów, rodziców i opiekunów.

Metody profilaktyki w tym obszarze (tzw. uniwersalnej) obejmują takie działania jak przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol) czy przemoc.

Odbiorcy działań profilaktyki uniwersalnej to ogół populacji, np. dzieci i młodzież szkolna, społeczność lokalna.

Realizatorzy programów profilaktyki uniwersalnej to przede wszystkim nauczyciele wspierani przez psychologów i psychoterapeutów, socjoterapeuci i pedagodzy. Działania przeprowadzane są najczęściej w szkołach.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień, HIV/AIDS oraz wspieranie zatrudnienia socjalnego

W ramach tego obszaru współpracowano w zakresie wymiany informacji, konsultacji, wspólnych inicjatyw na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych, w szczególności na rzecz promocji i realizacji działań w tym zakresie czy organizowania konferencji, festynów, szkoleń i porad.

Zadania zlecone do realizacji jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w drodze konkursu powierzono: Kujawskiemu Stowarzyszeniu „Klub Abstynentów” w Inowrocławiu, który realizuje szeroko rozumianą pracę profilaktyczno-rehabilitacyjną wśród osób uzależnionych i ich rodzin, przeciwdziałając tym samym ich wykluczeniu społecznemu i zapewnia integrację społeczną; Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka w zakresie prowadzenia świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży przy ulicy Bolesława Krzywoustego 23. Kontynuowano współpracę z następującymi uczelniami w zakresie praktyki studenckiej: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – Wydział Nauk Pedagogicznych w Toruniu.

Rezultaty:

- wspieranie działalności środowisk abstynenckich i działalności stowarzyszeń pracujących na rzecz rozwoju dziecka i rodziny.

Wskaźniki realizacji celu i sposoby pomiaru:

- liczba funkcjonujących klubów abstynenckich i grup AA,
- liczba funkcjonujących Stowarzyszeń Abstynenckich a także liczba stowarzyszeń objętych wsparciem,
- informacja o miejscowej infrastrukturze i kapitale społecznym z zakresu pomocy społecznej i ochrony zdrowia,
- liczba studentów, liczba uczelni, liczba stowarzyszeń i instytucji zajmujących się problematyką uzależnień.

V. Ograniczanie dostępności alkoholu oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Na podstawie art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.) w okresie od stycznia do grudnia 2019 r., działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Inowrocławia członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z funkcjonariuszami Straży Miejskiej i Policji, przeprowadzili 5 akcji kontrolnych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Inowrocławia. Przedmiotem akcji, którymi objęto łącznie 50 punktów, było przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W żadnym z kontrolowanych sklepów nie stwierdzono naruszenia przepisu art. 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, czyli nie stwierdzono sprzedaży napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.

Zgodnie art. 13 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powinna być uwidocznioma informacja o szkodliwości spożywania alkoholu. W 1 z kontrolowanych punktów sprzedaży, w którym postępowano wbrew temu przepisowi, przeprowadzający kontrolę poinformowali o obowiązujących w tym zakresie przepisach. W 2019 r. nie zaistniały przesłanki do wystąpienia przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rezultaty:

- zmniejszenie skali naruszeń prawa w zakresie sprzedaży alkoholu bez wymaganego zezwolenia oraz wbrew jego warunkom i zasadom oraz zmniejszenie skali zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

Wskaźniki osiągnięcia celu i metody pomiaru:

- liczba kontroli w punktach sprzedaży alkoholu,
- liczba zgłoszeń,
- dokumentacja i protokoły kontroli.

Wydatki – dział 851 rozdział 85153 i 85154 za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Dział	Rozdział	§	Wydatki	Opis
851		4010	58080,00	wynagrodzenia osobowe
		4040	3648,83	dodatkowe wynagrodzenie roczne
		4110	9660,00	składki ZUS
		4120	1115,00	składki na Fundusz Pracy
		4170	10650,00	wynagrodzenia bezosobowe
		4210	5890,87	zakup materiałów i wyposażenia (m.in. materiały dotyczące kampanii i programów profilaktycznych)
		4220	450,62	zakup żywności
		4300	6422,65	zakup usług pozostałych (usługi dotyczące kampanii i programów profilaktycznych)
		4440	1871,00	odpis na ZFŚS
RAZEM			97788,97	
851	85154	3020	139,87	wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń
		4010	889720,44	wynagrodzenia osobowe
		4040	56660,45	dodatkowe wynagrodzenie roczne
		4110	164119,23	składki ZUS
		4120	14790,35	składki na Fundusz Pracy
		4170	184973,50	wynagrodzenia bezosobowe
		4190	2936,42	nagrody konkursowe
		4210	41854,07	zakup materiałów i wyposażenia (m.in. artykuły biurowe, materiały profilaktyczne, edukacyjne, pomoce dla dzieci, wyposażenie świetlic socjoterapeutycznych)
		4220	50391,27	zakup żywności (m.in. posiłki dla dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych)
		4260	41721,27	zakup energii elektrycznej, ciepłej i wody
		4270	2754,42	zakup usług remontowych
		4280	310,00	zakup usług zdrowotnych
		4300	178945,47	zakup usług pozostałych (m.in. warsztaty psychoedukacyjne, usługi psychiatryczne, utrzymanie czystości w Ośrodku i świetlicach, kolonie)
		4360	7902,11	zakup usług telekomunikacyjnych
		4400	19310,64	opłaty czynszowe
		4410	4324,72	podróże służbowe i ryczałty samochodowe
		4430	2188,34	różne opłaty i składki
		4440	20333,00	odpis ZFŚS
		4480	5765,00	podatek od nieruchomości
		4520	3192,65	opłaty na rzecz budżetów jst
		4700	3919,13	szkolenia pracowników
RAZEM			1696252,35	
OGÓŁEM rozdział 85153 i 85154			1794041,32	

Uzasadnienie do uchwały Nr XXI/218/2020

Rady Miejskiej Inowrocławia

z dnia 24 lutego 2020 r.

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy – zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – przyjmowanie sprawozdań z działalności wójta.

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest przedkładane Radzie Miejskiej, zgodnie z przyjętym przez Radę Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.

Rada Miejska dokonuje oceny realizacji Programu za miniony rok oraz przyjmuje sprawozdanie Prezydenta Miasta Inowrocławia.

Uchwała podlega przedłożeniu do regionalnej izby obrachunkowej (art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym), gdyż zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) jest objęta zakresem jej nadzoru.

Mając powyższe na uwadze wywołanie uchwały jest uzasadnione. Inicjatorem wywołania uchwały jest Prezydent Miasta Inowrocławia.

Rada Miejska Inowrocławia podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2019 r. w głosowaniu jawnym.

Na 23 radnych w głosowaniu wzięło udział 23 radnych obecnych na sesji. Za przyjęciem uchwały głosowało - 23 radnych, głosy przeciwne - 0, wstrzymujących się - 0.

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski